

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Oversendelse av innsigelsessak for stadfestingsbehandling - Byplan Svolvær - Vågan Kommune

Vedlagt oversendes oversendte sak til departementet for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Byplan Svolvær er en kommunedelplan for kommunesenteret i Vågan kommune.

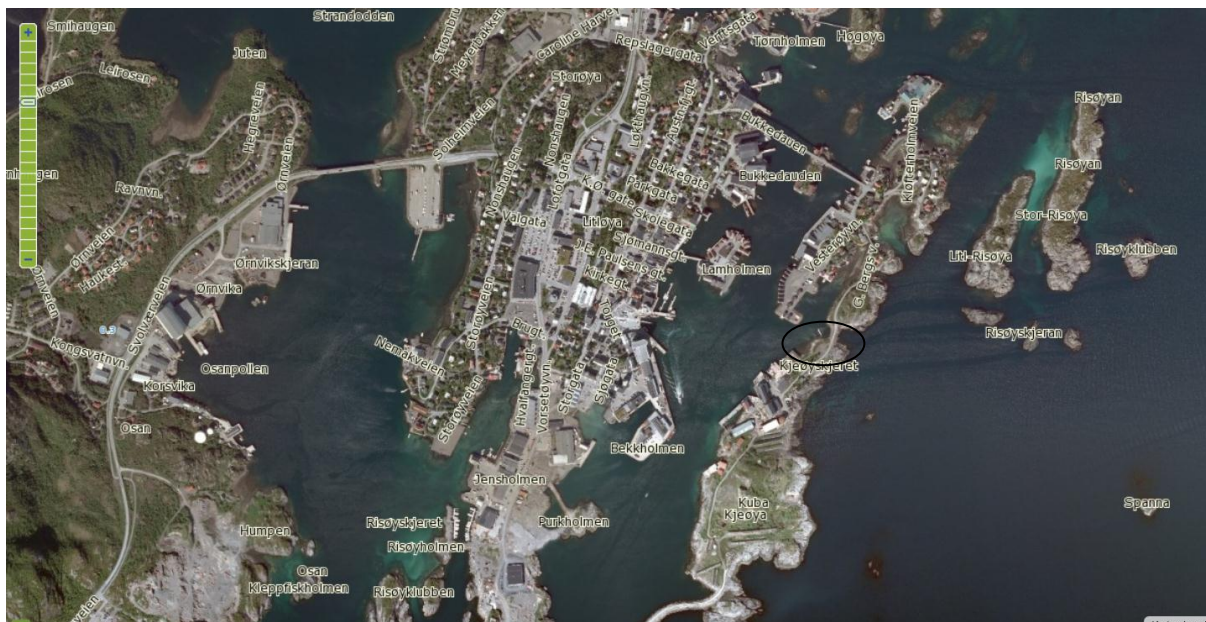
Det foreligger innsigelse fra Kystverket i Nordland til område K50/51 – Kjeøyskjæret, som åpner for etablering av boliger i kombinasjon med tjensteyting/kontor.

Beskrivelse av planforslaget

Byplan Svolvær er en større plan som tar for seg hele byen med omland. Planområdet er delt inn i 5 soner/områder.

Konfliktområdet ligger i sone 2. Svinøya, Kuba og Silda. Dette er arealene sørøst i havna som har innslag av fiskerirelatert industrivirksomhet, boliger, hotell og reiselivsbedrifter, kunstsentre og attraktive friluftsområder.

Utsnitt av plankart

Innsigelsen fra Kystverket

Kystverket Nordland fremmet innsigelse til planforslaget ved andregangs høring i brev av 13. februar 2012.

I brevet vises det til tidligere uttalelser i saken. Det heter videre:

«Kystverket skal ved behandling av planer ivareta formålet med havne- og farvannslovens § 1, som lyder -"Loven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer. Loven skal videre legge til rette for effektiv og sikker havnevirksomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transporter samt for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods innenfor nasjonale og internasjonale transportnettverk". Kystverket har blant annet ansvar for å ivareta sjøverts ferdsel, spesielt med sikte på forholdet til miljø og sikkerhet. I tillegg skal vi på steder med statlig tilrettelagte fiskerihavner ivareta næringsrettet fiskeriformål i samsvar med intensjonene for havneutbyggingen jf. Handlingsprogrammet for Kystverket 2010-2019.

Svolvær østre havn er en statlig fiskerihavn jf. havne- og farvannslovens § 28. Dette er på bakgrunn av statlige investeringer som er foretatt i havnen opp gjennom årene. Følgelig skal fiskeri og fiskerirettet næring ivaretas særskilt ved planlegging. I tillegg til at Kystverket er høringsinstans vedrørende planer skal vi også gi tillatelser etter havne- og farvannsloven til tiltak i denne delen av havnen i Svolve som har betydning for våre anlegg.

Hensikten med bestemmelsene i havne- og farvannsloven § 28 er blant annet ikke å stenge ute aktivitet, men å sikre at arealet ikke blir gjenstand for irreversible tiltak som strider mot hensikten med etableringen av fiskerihavna.

Erfaring i vår region og ellers i landet er at det oppstår konflikter når det tillates boligbygging så tett opp til områder med havneaktivitet. Konfliktene er i hovedsak relatert til lukt, trafikkbelastning og støy. Retningslinjen for behandling av støy i

arealplanlegging (T-1442) skal legges til grunn ved planleggingen, den legger føringer for utvidelse av eksisterende havner og næringsvirksomhet i havner. I aktive fiskerihavner vil det nødvendigvis være støy som genereres av bedrifter og fartøyer. Sjørettet næringsvirksomhet som utøves i havnene er ofte støy gjennom hele døgnet.

Mulige støykonflikter i en fiskerihavn kan føre til at næringsdrivende er skeptisk til å etablere ny sjørettet næringsaktivitet eller utvide allerede eksisterende næringsvirksomhet i nærheten av et fremtidig planlagt boligområde eller lignende.

Kystverket kan ikke se at fiskeriinteressene og Kystverkets ansvarsområder er ivaretatt slik det er påpekt i våre tidligere innspill til byplan Svolvær.

Hvorfor Kystverket går til innsigelse

«Svolvær østre havn er en statlig fiskerihavn. Kystverket har en prinsipiell holdning til at der havneaktivitet drives, må adgang til bolig- og fritidsformål i planleggingen unngås da dette erfaringsmessig ofte medfører konflikter.

Kystverket kan ikke se at fiskeriinteressene og vårt forvaltningsansvar i området Kjeøyskjæret er forenelig med forslaget som er lagt frem til 2. gangs høring. Formålene på Kjeøyskjæret er endret fra 1. gangs høring fra N27 (område for næring) til formålene K50 og K51 (kombinerte formål). Vågan kommune gir med denne endringen en klar veiledning for den framtidige bruken av arealet på Kjeøya/Kuba.

Staten har gjort gjentatte investeringer på moloen til Kjeøyskjæret og i havnen forøvrig. Moloen mellom Kjeøya og Gunnarholmen står på klausulert grunn. Opprinnelig ble moloen bygget for å få en roligere havn. Moloen benyttes i dag også som vei til industri/næringsområdet på Kjeøya/Kuba og Kystverket har behov for å benytte moloen blant annet for å kunne foreta vedlikehold av hovedmoloen i Svolvær.

Innsigelse

Kystverket kan ikke se at fiskeriinteressene og Kystverkets ansvarsområder er ivaretatt godt nok i planforslaget. Det konkrete forholdet vi ikke kan akseptere er:

1. Kystverket er ikke enig i Vågan kommunes planer for området på Kjeøyskjæret med formålskodene K50 og K51 i planens delområde 2. Planforslaget åpner for bygging av bolig/kontor og bolig/tjenesteyting på området. Kystverkets erfaring er at det oppstår konflikter når det tillates boligutbygging og lignende så tett ved næringsområder i fiskerihavner.

Med bakgrunn i dette, og med henvisning til de krav til kommunens planbehandling som bl.a. framsettes i plan- og bygningsloven §§ 16, 20-4 og 20-5, samt referanse til Miljøverndepartementets rundskriv T-5/95, reiser Kystverket med dette innsigelse mot forslag til byplan for Svolvær i Vågan kommune.

Kystverket mener at vi har varslet kommunen om vår innsigelse innen rimelig tid og innen høringsfristens utløp.

Hva skal til for at Kystverket trekker innsigelsen

Kystverket kan trekke innsigelsen tilbake hvis formålskodene K50 og K51 endres tilbake til planforslaget som ble lagt frem ved 1. gangs høring.»

Det har underveis i prosessen vært en omfattende dialog mellom Kystverket og Vågan kommune.

Kommunens behandling av plansaken

Planarbeidet ble igangsatt 4. mars 2010. Det har blitt gjennomført to høringsrunder, sist i perioden 12. desember 2011 – 15. februar 2012. Ved siste høring kom det innsigelse til tre områder; B73 – Grønnåsen, B74 - Grusholla og K50/51 – Kjeøyskjæret. Innsigelsene ble fremmet av Fylkesmannen i Nordland og Kystverket Nordland.

Ved Kommunestyrets sluttbehandling av planen den 8. mai 2012, sak 44/12, ble område B - 73 – Grønnåsen tatt ut av planen. For de øvrige to områdene, Grusholla og Kjeøyskjæret, ble det bedt om mekling.

Mekling

Det ble gjennomført mekling i Svolvær den 29. juni 2012. Det ble meklet både i forhold til innsigelse fra Fylkesmannen til område B 74 – Grusholla og Kystverkets innsigelse til område K50/51 – Kjeøyskjæret.

For innsigelsen knyttet til B74 – Grusholla kom en til enighet. Det er derfor kun innsigelsen fra Kystverket som gjenstår ved departementets behandling av saken.

Det vises for øvrig til det som fremkommer av vedlagt referatet fra meklingen.

Kystverket har i kommentar til referatet av 20. august 2012 presisert at innsigelsen er begrunnet i at boligbygging vil medføre at tilstøtende næringsområder blir mindre attraktive for næringsvirksomhet.

Vågan kommune har i merknad av 15. august 2012 presisert at det allerede ligger 3 eksisterende eneboliger syd-vest for det omtvistede området. Disse ble regulert til boligformål på 90-tallet. Boligene er nærmeste nabo til fiskeribedriften LNT-Selstad AS og ligger vesentlig nærmere eksisterende næringsvirksomhet enn området hvor kommunen nå ønsker å tillate oppføring av 12 boligenheter.

Fylkeskommunens uttalelse

Fylkeskommunen har ikke uttalt seg spesifikt til områdene K50 og 51 i høringen, men uttalte i forbindelse med meklingen følgende:

Fylkesrådet ønsker å satse på utvikling av byer- og tettsteder for å skape attraktive regioner og en positiv befolkningsutvikling. En slik utvikling kan medføre friksjon og konflikter. På Svinøya var det mange ting å se; boligareal, næringsareal, kulturminner, turister og friområder.

Det er mye areal for næring i Vågan og lite boligareal. Svolvær har behov for boligarealer som kan finnes gjennom fortetting av eksisterende areal og ved å

avsette nye arealer. Fylkeskommunen mener en mulig løsning kan være å gi nærmere bestemmelser om fortetting av det aktuelle arealet sammen med eventuelle rekkefølgebestemmelser. Det er videre behov for å få ryddet opp i atkomstproblematikk knyttet til de ulike aktivitetene som finnes i området. En bør etter Fylkeskommunens oppfatning se mer på funksjonalitet enn en geografisk grense mellom de ulike bruksformålene i området.»

Vurdering

Av Miljøverndepartementets brev av 15. desember 2009 framgår det at Kystverket har innsigelseskompetanse etter Plan- og bygningsloven § 5-4 i saker som gjelder havne- og farvannsforvaltning, utnyttelse av sjøområder, kaianlegg og sjøverts transport.

I følge St. meld 46 (96-97) er "statlige fiskerihavner" karakterisert ved at det på et eller annet tidspunkt, med bevilgninger over statsbudsjettet, er bygget molo eller almenningsskai og hvor staten fortsatt står som eier av denne infrastrukturen, eller det er foretatt utdypinger. I tillegg til dette blir det bevilget tilskudd til delfinansiering av kommunale anlegg i fiskerihavner. Disse anleggene omfatter i hovedsak kaier for lasting og lossing av fangst og redskap i tillegg til liggekaier for fiskeflåten. Dette er havneutbygginger som ofte er så kapitalkrevende at de ikke kan gjennomføres uten statlig støtte, samtidig som de på lokalt hold anses som så viktige at det er vilje til å delta i finansieringen.

Det er fra Kystverkets side opplyst at det er investert mer enn 100 millioner i Svolvær havn.

Fiskerihavner bygget av Staten ved Kystverket er primært for bruk til fiskeriformål. Forvaltning av Fiskerihavnene er delegert til Kystverket. Langtidsplan for dette arbeidet finner en i Nasjonal Transportplan (NTP). Der er de aktuelle tiltakene gitt i forhold til planlagt år for gjennomføring.

Kystverket Nordland mener at bruk av arealene K 50/51 til boligformål vil komme i konflikt med bruk av sjøarealene til havnetableringer. Det aktuelle området kan tenkes opparbeidet til liggekaier for fiskeriflåten. Det er i dag ikke opparbeidet kaianlegg i tilknytning til det aktuelle arealet, men det drives sjørettet virksomhet på naboeiendommen i vest og lengre ut på Kjeøya/Kuba.

Kommunen mener arealet er lite egnet som liggekaier. Dette begrunnes med at arealet etter de siste arbeidene i havna ligger eksponert mot været og bølger, samt at arealene i nord, Vesterøen, allerede er utbygd med fritids/utleiehytter. Dette ble akseptert ved regulering i 2004. Kjeøyskjæret er dermed lite egnet for å ivareta kaifunksjoner for fiskeflåten både pga. beliggenheten i havna og mulige konflikter med eksisterende bebyggelse. Det er videre pekt på at det allerede er tre boliger i tilgrensende areal sørøst.

Fylkesmannen vil vise til at den østre delen av Svolvær havn benyttes til mange formål, herunder boliger og fiskerirelatert virksomhet. Med unntak av de tre boligeiendommene som ligger sørvest for K 51 ligger øvrig boligbebyggelse på Svinøysiden. Fra Kjeøyskjæret og utover Kjeøya/Kuba er arealene preget av fiskeri-/sjørettet virksomhet. Fylkesmannen har derfor forståelse for Kystverkets syn om at en bør skille mellom, boliger og fiskerirelatert virksomhet, som er arealformål som lett kan komme i konflikt med hverandre. Det oppstår erfaringsmessig konflikter, spesielt knyttet til støy, ved plassering av boligbebyggelse nært opptil aktive havnearealer.

Arealene på Kjeøya/Kuba har også delvis behov for opprydding/fornyning, utbedring av atkomstforhold og tilrettelegging for allmennhetens ferdsel. Dette må skje i samarbeid med private eiere og utbyggere. Å ta i bruk deler av arealene til boligbygging kan ved oppgradering av arealer og infrastruktur bidra til å gjøre denne delen av havna bedre tilrettelagt og mer attraktiv for det mangfold av interesser som er representert i området.

Fylkesmannen mener at Vågan kommune må være nærmest til å avgjøre hvor grensen mellom boligareal og fiskerirelatert virksomhet skal gå. Det legges i denne forbindelse vekt på at det ikke foreligger konkrete planer av arealet til bruk som fiskeriformål og at det finnes annet tilgjengelig areal til dette på Kjeøya/Kuba.

Kommunen bør imidlertid vurdere om det bør stilles rekkefølgebestemmelser, jf. uttalelsen fra Fylkeskommunen, kanskje særlig i forhold til atkomst og blandingen av myke trafikanter med trafikk til industriarealer.

Fylkesmannen tilrår derfor at innsigelsen ikke tas til følge og at kommunens arealdisponering i Byplan Svolveværd stadfestes.

Med hilsen

Hill Marta Solberg

Roar Arne Kvitvik
avdelingsdirektør

Vedlagt legges 4 sett av sakens dokumenter

Kopi til:
Kystverket
Vågan Kommune
Nordland Fylkeskommune